

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:20

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1738 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Birželio-June 4 d., 1973 m.

Kaina 15c

131

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

PAPADOPULOS — GRAIKIJOS PREZIDENTAS

JAPONIJA TOLIAU PLEČIA PREKYBĄ SU TAUTINĖS KINIJOS VALDŽIA

TAIPEJUS. — Amerikai pradėjus ieškoti draugystės su komunistine Kinija, jos pavyzdžiu pasekė ir Japonija. Skirtumas tik tas, kad Amerika pripažįsta Tautinę Kiniją ir komunistinėje turi savo "ryšių įstaigą", kaip ir Pekino valdžia Washingtone. Japonai panašias "ryšių įstaigas" paliko Tautinėje Kinijoje, o ambasada atidarė Pekine.

Japonijos ryšiai su Tautine Kinija arba Taivanu nenukrentė dėl santykių užmezgimo su Pekinu. Japonų "Pasikeitimų draugija" Taipėjyje įrengta tuose patalose rūmuose, kur būdavo ambasada, draugijos tarnautojai yra diplomatai, "laikiniai" pasitraukę iš užsienio reikalų ministerijos tarnybos. Tos draugijos skyrius yra Kaohsiunge, kur būdavo Japonijos generalinis konsulas.

Taivano ryšius su Japonija tvarko "Draugija Tolimųjų Rytų santykiams", čia irgi tarnautojai yra buvę diplomatai. Draugijos skyriai veikia, kaip buvę konsulatų, Tokijo, Osakoje ir Fukuoke. Japonų keliautojai, vykdamieji į Taivaną, vizas gauna iš Taivano atstovybės Pietų Korėjoje, o taivaniečiai, važiuodami į Japoniją, vizas pasirūpina iš Japonijos konsulato Hong Konge.

Taivane lankosi apie 1,000 japonų kasdien. Japonijos eksportai į Taivaną per pirmą šiu metų ketvirtį pasiekė 920 mil. dol., kas yra 20% daugiau už pernai metų eksportus. Iš Taivano į Japoniją per 3 mėn. eksportuota 168 mil. dol. vertės prekių — dvigubai daugiau už pernai metų metus, nors tada abi valstybės turėjo diplomatinius ryšius, o šiandien neturi.

Šitokie reikalų tvarkymai Pekino valdžios neapgauna, tačiau ji tyli. Vienintelį spaudimą japonai jaučia dėl savo lėktuvų skraidymo į Taivaną. Japonijos oro linija ir Kinijos oro linija padaro per savaitę kartu apie 50 skraidymų iš Japonijos miestų į Tautinę Kiniją. Pekino valdžia pareikalavo, kad japonų lėktuvai neskraidytų į Taivaną, nes jiems nebus leidžiama skraidyti į Pekiną. Iš biznio taško žiūrint, japonams svarbesnė — linija į Taivaną, tačiau derybos tebevyksta ir dėl linijos atidarymo į Pekiną.

Taivane japonai toliau investuoja kapitalą ir steigia įmones. Apie 3,000 japonų nuolat gyvena Taipėjyje ir kituose Taivano miestuose. Šių metų prekyba gali pasiekti 2 bil. dol. Visas derybas, nutraukus diplomatinius ryšius, tvarko anksčiau minėtos "privačios draugijos".

Susidūrė laivai

NEW YORKAS. — New Yorko uoste susidūrė du laivai: amerikiečių prekinis laivas ir belgų tanklaivis. Susidūrimas buvo toks stiprus, kad abu laivai užsidėgė ir jūroje pradėjo degti iš tanklaivio pasiliejęs alyva, kas apseunkino gelbėjimo darbus. Septyni asmenys žuvo ir aštuoni yra dingę, jų kūnų nerasta. Žuvusių tarpe yra ir amerikiečių laivo kapitonas, o belgų laivo kapitonas — dingęs. Pradiniai tyrimėjimai parodė, kad amerikiečių laivo vairavimo mechanizmas buvo sugadęs.

— Lietuvoje yra 2824 ežerai, upių ir upelių bendras ilgis 63,700 kilometrų. Požeminiai vandens dar neapskaičiuoti. (E)

IŠ VISO PASAULIO

SEATTLE. — Veteranų administracijos studija tvirtina, kad darbas padeda žmogui ilgiau gyventi. Jei žmogus dirbtų iki 100 metų, tai jis galėtų gyventi iki 120 ar 140 m. Dr. Roy Halin pareiškė, kad žmonės gyvena, kol jie jaučiasi esą reikalingi.

SEOULAS. — Pietų Korėjoje nuteisti trys prezidento Parko politiniai priešininkai, įrodžius teisėme, kad jie imdavo kyšius.

SAN FRANCISCO. — Prekinų lėktuvų svarbiausia prekė yra gėlės. Iš San Francisco į New Yorką ir Čikagą pernai oru iškeliavo 29 milijonai svarų gėlių.

MASKVA. — Žinomas sovietų mokslininkas dr. Veniamin Levič pasikvietė į savo butą užsienio korespondentus ir nusiunkindams jiems dėl savo sūnaus Eugenijaus arešto. Kai jaunasis Levič atsiskaitė tarnauti kariuomenėje, laukdamas vizos išvažiuoti į Izraelį, jis buvo išvežtas į Sibirą. Tiksi stovyklą. Sūnus esąs silpnos sveikatos ir jam gali pakenkti žiaurus Sibiro klimatas. Levič šeima valdžia nedavė vizos dėl "valstybės interesų".

Knyga apie Kudirką

Nauja, ką tik išleista anglų kalba "Day of Shame", Algio Rukšeno parašyta. Knygos autorius išsamiai ir dokumentuotai aprašo Simo Kudirkos 1970 m. lapkričio 23 d. mėginimą pakenkti į Amerikos žemyną, t. y. iš sovietinės priespaudos į laisvą pasaulį. Įvykis aprašytas smulkmeniškai ir labai įtikinamai. Apibūdinami asmenys, toje dramoje dalyvavę, su kuriais autorius turėta pasikalbėjimų.

Reikia tikėtis, kad knyga turės pasisekimą; ji skaitoma lengvai ir patraukliai. Knyga su pridėtais dokumentais, išnašomis ir vardinu turi 368 pusl. Leidėjas — David McKay Company, Inc., 750 Third Ave., New York, NY, 10017. Kaina \$8.95. (E)

Peter Flanagan, prezidento patarėjas tarptautinės ekonomikos reikaluose, pareiškė, kad aukso kainos pakilimas Europoje neraiškia dolerio nuvertinimo.

Respublikonų pietuose lėšoms rinkti viceprezidentas Agnew vadovauja plovimams, kurie palydėjo prezidento Nixono kalbą.

RYT BANDYS PATAISYTI SKYLAB

HOUSTONAS. — Erdvės ekspertai suplanavo rytdienai vieną sunkiausių ir pavojingiausių erdvės manevrų. Vienas astronautų, greičiausiai Kerwin, išeis iš Skylab stoties ir, skriedamas šalia, bandys pašalinti nuo lauko esančio solarinio sparno klijų, kuri neleidžia sparnui išsitiesti. Spėjama, kad sparna laiko nuplyšusios Skylab izoliacijos dalis. Nežinia, kokius įrankius astronautas paduos klijuiniui pašalinti. Jis bandys ištiesti tą sparną, kad saulės energiją būtų galima paversti elektros srove.

Jei sparną pavyktų ištiesti ir jis imtų gaminti elektros srovę, tolimesnius Skylab darbus būtų galima vykdyti pagal planą. Jei sparno nepavyktų ištiesti, svarstoma pratęsti dabartinių trijų astronautų buvimą stotyje dar 10-čiai dienų, kad būtų galima išspausiti kuo daugiau informacijos iš šio skridimo.

Dar neaišku, ar didelis karštis stotyje nesužaluoja baterijų, nes jos viena po kitos nustoja veikti. Kol astronautai atvyko su savo "skėčiu", erdvė labai kaitino saulės spinduliais. Šeštadienį skridimo vadas astronautas Conrad erdvėje šventė savo 43 metų sukaktį.

Apie persekiojimus

"El Mundo", Caracas, Venecueloje, savo ž. m. kovo 24 d. laidoje atspausdino Renzo Laurenzi straipsnį, pavadintą "Nuo Carizmo iki Sovietų". Kultūrinis persekiojimas Lietuvoje.

Paminėdamas, kad pereitais metais pasaulio dėmesys buvo didžia dalimi nukreiptas į nepaprastus įvykius Lietuvoje, liudijant, kaip "bloga tautai būti po sovietų kontrole". Aprašomas Kalantos susidėginimas, demonstracijos, paduota trumpa Lietuvos istorija, paminimos masinės deportacijos į Sibirą, išvardinant kategorijas žmonių, kurie buvo suimami ir tremiami, kaip tai filatelistas, esperantininkai, Raudonojo Kryžiaus darbuotojai ir pan.

Iš straipsnio matosi, kad autorius pasinaudojo italų kalba knyga "Jacka Book" — La Repressione culturale in Lituania. Šis leidinys yra rinkinys dokumentų, liudijąs, kad tiek caristinė, tiek sovietinė Rusija veda nuolatinę akciją prieš katalikybę Lietuvoje. (E)

Percy kritikuoja prezidentą Nixoną

WASHINGTONAS. — Watergate bylos nuslėpimo byloje dažnėja įrodymai, kad prezidentas Nixonas žinojo apie bandymus tyliai likviduoti Baltųjų Rimų ryšius su demokratų būstinės šnipais. Buvęs teisinis prezidento patarėjas John Dean pasakęs senato komiteto, tyrinijančio Watergate bylą, advokatui, kad jis, Dean, tarp sausio ir balandžio mėnesio net 40 kartų tarėsi su prezidentu vienas ar kitą valdžios žmonių tarpe. Prezidentas rodes didelį susidomėjimą, kad "dalykai būtų sutvarkyti".

Sen. Percy, kalbėdamas Knox kolegijos metų užbaigimo iškilnėse, aštriai kritikavo prezidentą Nixoną, kurio elgesys Watergate aferoje kelia susirūpinimą. Percy pasakė, kad galimi tik du atvejai: arba Nixonas visiškai nežinojo, ką jo vardu daro jo artimiausi valdininkai arba jis žinojo ir neišreiškė savo nepatirimo. Abu atvejai kelia susirūpinimą, pareiškė sen. Percy iš Illinois.

Šią savaitę senato Watergate komitetas vėl atnaujina viešus tardymus, kurie bus rodomi ir televizijoje.

Persvarstys JAV bazės susitarimą

REYKJAVIKAS. — Islandija įteiks greit Amerikai formalią notą, reikalaujama pradėti derybas dėl sutarties peržiūrėjimo. Sutartis leidžia Amerikai turėti Islandijoje karinę bazę. Sutartis numato, kad abi pusės gali pareikalauti sutarties persvarstymo. Islandijos vyriausybė, kurioje yra ir komunistų, jau seniai kalba apie sutarties atšaukimą ir Amerikos bazės panaikinimą.

Islandija nepatenkinta, kad Amerika neatšaukė į jos prašymą paspausti Britanijos vyriausybę dėl "menkių karo". Britų laivai gaudavo žuvis Islandijos pakelbtoje 50 mylių nuo kranto zonoje. Įvyko nemažai incidentų tarp britų laivų ir Islandijos pakelbtojų sargybos laivų. Islandija tikėjosi, kad Amerika palaikys jos pusę. Tačiau Amerika tyli, nes ji irgi nepripažįsta 50 mylių teritorinių vandenų.

Keramikos konkurse

Lietuvė dailininkė Ona Kreivytė-Naruševičienė praėjusių metų 30-me tarptautiniame keramikos konkurse Faencos mieste Italijoje, už dekoratyvinę lauko keramiką buvo apdovanota diplomu. Ankstesnėse šio miesto parodose aukso medalius yra gavę L. Šveginas ir M. Bankauskaitė. Šiemet parodoje su savo keramikos kūriniais dalyvauja O. Kreivytė-Naruševičienė, A. Laucius ir G. Viencėvičienė. (E)

Manila. — Filipinų valdžia atšaukė karinę kontrolę iš elektros, telefono ir geležinkelių pramonės.

— Filipinų valdžia atšaukė aštuoni teroristai buvo sušaudyti. Komunistai dažnai nukreipia savo ginklą prieš Amerikos diplomatus. Praeityje buvo keli nepavykę atentatai ir kartą buvo bandyta pagrobti Amerikos ambasadorių.

KARALIUS NEPRIPAŽISTA ATĖNŲ VALDŽIOS PASKELBTO DEKRETO

ROMA. — Karalius Konstantinas, kurį graikų karinė valdžia pašalino iš sosto, paskelbė spaudai Romoje, kad jo pašalinimas yra "nelegalios vyriausybės nelegalus veiksmas". Jis pareikalavo, kad vyriausybė pasitrauktų ir perleistų valstybės valdžią laikinai valdžiai, kuri praveistų laisvą plebiscitą Graikijos ateičiai ir valdžios formai nuspręsti. Prieš plebiscitą turi būti paleisti visi politiniai kaliniai, atgaivinta laisva spauda ir atšauktas karo statusas. Jei plebiscitas nuspręstų panaikinti monarchiją, jis priimtų žmonių valią ir pasitrauktų, pareiškė karalius.

Vis "auklėja" žemės darbininkus

Šių metų balandžio 28 d. "Tiesoje" tilpo neilgas straipsnis, vardu "Komunistinis žemdirbių auklėjimas". Straipsnyje aptašakotas pasikalbėjimas žemės ūkio darbuotojų profsąjungos respublikinio komiteto plenumė. Pasikalbėjime buvo išryškinti šie reikalavimai: pirmoje eilėje — sustiprinti masinį kultūrinį darbą, darbovietėse plėsti socialistinį lenktyniavimą, lenktyniavimo pirmūnų pagerimą, per einamųjų prių nugalėtojų dailinimą ir visa eilė kitokių propagandistinių "blizgučių".

Zemdirbiai yra realistai žmonės. Jie iš savo sunkaus darbo nori turėti realios naudos, o ne daugiau komunistinės propagandos blizgučių ir raginimo dar sunkiau dirbti. Dirbti ne sau, o sovietiniam stabui. (E)

Gintaro dirbinių paroda Paryžiuje

Gegužės 8 d. "Sovietskaja Litva" rašo, kad gegužės 7 d. iš Maskvos į Paryžių išskrido grupė Lietuvos dailininkų dalyvauti iškilmingame Lietuvos Gintaro dirbinių parodos atidaryme. Su dailininkų grupe į Paryžių išvyko ir vadinamasis kultūros ministras L. Šepetys. Jis, SL Maskvos korespondento paklaustas, pareiškė, esąs labai patenkintas, kad SS ir Prancūzijos draugystei draugija pakvietusi suruošti Lietuvos gintaro dirbinių parodą Paryžiuje.

Parodos lankytojai pamatys 30 stendų, apkrautų įvairiais gintaro dirbiniais, didelės meninės vertės. Minimos ir menininkų pavardės: F. Daukantas, K. Simononis, Pokutinskų šeima, L. Surgaitė, E. Augaitytė, A. Blažys, D. Varkalis, E. Strumaitienė ir kt. Šalia gintaro meninių dirbinių būsimi dar ir grafikos dailės paroda. Čia minimi dailininkai-grafikai: S. Krauskas, B. Žilytė, R. Gybavičius, A. Skirutyte, A. Stepanavičius. (E)

ZENEVA. — Žibalų eksportuojančios Persijos įlankos valstybės susitarė su ilgų derybų su žibalo bendrovėmis pakelti žibalo kainas 11.9%. Pakilimas buvo reikalaujamas, kompensuoti žibalo valstybės už dolerio nuvertinimą. Paskutinį kartą nevalybos naftos kainos buvo pakeltos pernai 6.6%. Pakilimai liečia ir Nigeriją bei Libiją.

DUNCAN. — Pietinėje Karolinoje žaibas trenkė į namą ir sugadino virtuvės elektrinės krosnies laikrodį. Savininkas bandė jį sutaisyti, bet nieko neišėjo. Po mėnesio žaibas vėl trenkė į tą pačią krosnį ir laikrodį pradėjo eiti.

Konstantinas nurodė savo pareikšime, kad Graikijos problema nėra, kokia turėtų būti demokratija: su karaliumi ar be jo, bet ar iš viso turi būti demokratija. Dabar jos nėra.

Graikijos premjeras George Papadopoulos pasiskelbė esąs prezidentu. Jis pasakė, kad Karalius Konstantinas pats privedė prie monarchijos panaikinimo per savo "nesubrendusio žmogaus elgseną". Jau du kart karalius norėjęs sukelti broždišką karą, pareiškė Graikijos kariuomenės vadas gen. Odysseus Angelis. Karalius planavęs "raėjusios savaitės laivyno samokslą".

Karaliaus portretai jau pašalinami iš viešų įstaigų. Didelė mėlyna karūna, kuri puošė Atėnų karo mokyklos rūmus, nuimta žemyn. Valdžia paskelbė, kad Graikijos valstybės herbas ateltyje bus degantis feniksas, iš pelenų pakylantis paukštis.

Pašalinus Graikijos karalių Konstantiną Europoje beliko šešios monarchijos: Švedija, Norvegija, Danija, Belgija ir Britanija. Kartą buvęs Egipto karalius Farukas pasakė, kad ateis laikas, kai Europoje bus tik penki karaliai: kortų kaladės — čyrų, būbų, pikų, kryžių ir Anglijos karalius.

Graikijoje suimtinėjami buvę aukšti pareigūnai, rojalistai. Suimtas buvęs vidaus reikalų ministras Stratos, buvęs generolas Fetis ir buvęs policijos viršininkas Atėnuose Spyriounis. Valdžia uždarė anglų kalba leidžiamą laikraštį "Athens News", kurio leidėjas jau sėdi kalėjime už ankstesnius valdžios įžeidėjimus.

Graikijos karalius Konstantinas gyvena ištaigingoje viloje Romoje su savo danų kilmės žmona ir trim vaikais: princu Paulium 7 metų, princese Alexia 7 m. ir princu Nicholas 3 m. Pašalinus nuo sosto jų tėvą Konstantiną ir vaikai neteko savo princų titulo. Daug svarbiau ar karališkoji šeima gaus kokią stipendiją. Iki šiol nors ir egzileje karalius gaudavo po 580 dol. per metus.

Leonard Garment, naujai paskirtas prezidento Nixono patarėjas.

Carmen - viena didžiųjų pasaulio operų

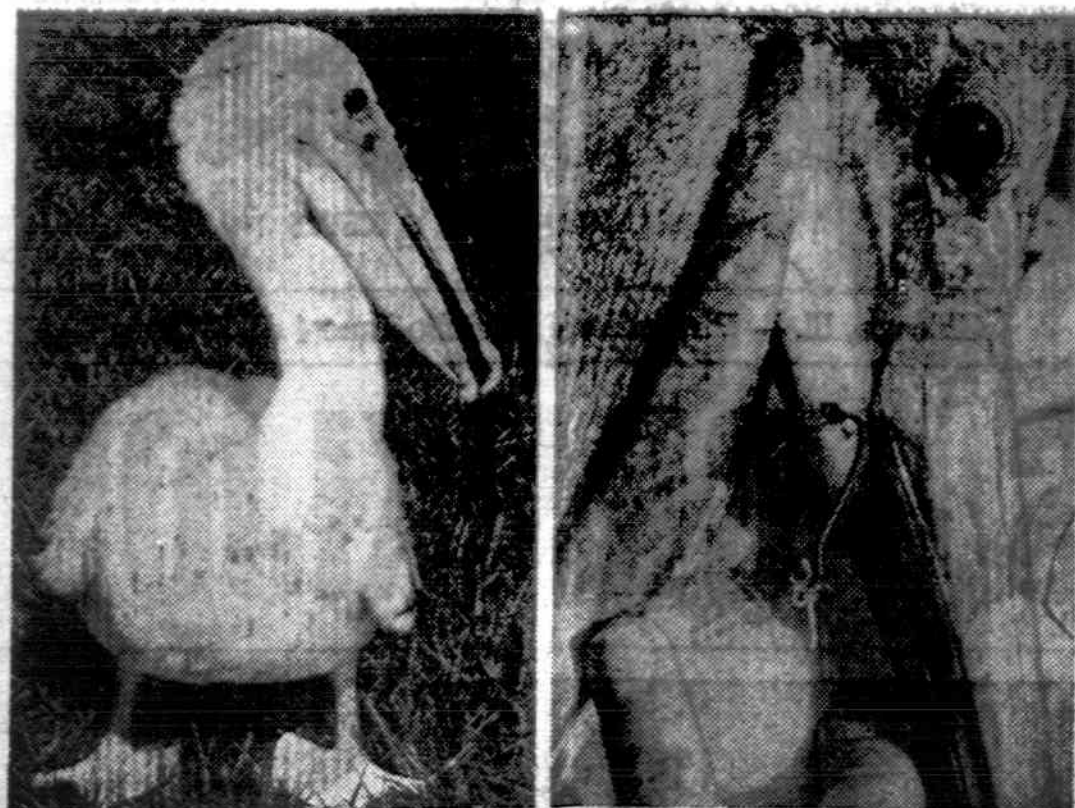
Kovo 12 d. Naujienose rašiau apie keturius vyrus, kurių dėka gimė Carmen opera. Tai kompozitorius Georges Bizet, novelistas Prosper Mérimée, libretistas Ludovic Halévy ir Henri Meilhac. Pasinaudodamas Ernest Newman'o "Stories of the great operas", šį kartą pakalbėsiu apie Carmen kelią į publikos širdis.

Kaip minėjau pereiną kartą, E. Newman grietiai paneigia mitą, jog Carmen pradžioje neturėjo pasisekimo ir kad ta pradinė nesėkmė pagreitino Bizet mirimą. Tiesa, premjeros metu (1875 m. kovo 3 d.) publikos entuziastiškai buvęs sutiktas tik pirmasis veiksmas. Kiti trys veiksmai praėjė niūriose nuotakojė. Bet spektakliui Opéra-Comique teatre buvo kartojami, ir tai ne tuščioje salėje, kaip kai kas bandė teigti. Priešingai: su kiekvienu spektakliu publikos daugėjo Carmen gerbėjai. Spaudoje kritikos po premjeros būta visokios. Būta ir tokių, kurių skaitant dabar, iš perspektyvos, atrodytų labai kvailia. Aplamai, Paryžiuje tuo laiku muzikos kritika spaudoje turėjusi daug kvailių niekalų. Baigiantis 1875 m. sezonui, tai yra po trijų su pusę mėnesių, Carmen spektaklių skaičius pasiekė 37. Rudenį Carmen ir vėl buvo repertuare ir tik po 50-to spektaklio 1876 m. vasario 15 d. iš Opéra-Comique repertuaro buvo išimta net septyneriems metams. Ir tai atsitikė ne todėl, kad publika pau-

josios operos nemėgusi, o todėl, kad jai neturėjęs daug meilės teatro direktorius.

Carmen sulaukė dėmesio užsienyje ir Prancūzijos provincijos miestuose. Dideliu pasisekimu ji buvo pastatyta Vienoje 1875 m. spalio 23 d. ir dar didesniu — Briuselyje, 1876 m. vasario 3 d. Tais pačiais metais sekė premjeros Prancūzijos Lyons, Marselyje, Angers, Bordeaux; Belgijos Ghent'e, Rusijos Petersburg'e, Italijos Neapoly ir Florencijoje, Vokietijos Mainz'e ir Hannoveryje. Londone 1876 m. birželio 25 d. buvo pastatyta italų kalboje, o sekantių metų vasaryje — angliskai. Paryžiečiai ėmę priekaištauti, kodėl prancūziška opera, šitaip šiltai sutikta visoje Europoje, neturi vietos namie. Publikos spirama, Opéra-Comique atgaivino Carmen 1883 m. balandžio 23 d. Iš karto pastatymas nebuvo labai vykęs. Carmen kaip reikiant buvo atgaivinta tų pačių metų spalio 27 d., kai pagrindiniam (Carmen) vaidmeniui vėl grįžo Galli-Marié.

Kalbant apie Galli-Marié, tai ji premjeroje bei pirmuosiose spektakliuose kaip tik buvo Carmen operos pasisekimo klijūti. Ji, atrodo, ten norėjo sukurti ne libretistų sušvelnintą Carmeną, o tokia, kokią nupiešė novelės autorius Prosper Mérimée. Mérimée Carmeną buvo sensuali, laukinė cigonė, kuri nepažino jokių moralės dėsnių. Ji supan-

Pelikanas irgi laikomas retu ir išnykstančiu gyvū. Kairėje matomas jaunas pelikanas turėjo banguoti, nes meškeriojotas pelikas meškerys kabliu paukščio motinai gurklyje — dešinėje.

SKRAIDANČIŲ LĖKŠČIŲ GRYBAI?

Daugiau apie Texas augančią "košelieną"

Čioldavo vyrą meilės rėžais ir laikydavo tol, kol jis buvo reikalingas jos aistrų apetitui tenkinti. Ji mylėdavo tol, kol vyras nusibodavo, o paskui be skrupulų jį atstumdavo. Ji galėjo būti ir romantiška kontrabandininkų bendrininkė, ir paprasta vagilė. Ji buvo vitališka, grožio užburianti būtybė, nepažįstanti ir nepripažįstanti jokių civilizuočių įstatymų. Tokia Carmen labai realiai vaidino Galli-Marié ir tai iš pradžių pykino paryžiečius.

Skaitau Čikagos Lietuvių Operos dešimtmečio leidinyje Vlado Ramojaus apžvalginį straipsnį, kuriame kalbėdamas apie Carmen 1959 metų pastatymą, jis šitaip rašo: "Po premjeros pasigirdo eilė balsų, kad šią operą reikėtų pavadinti Don Josė dėl nepaprastai puikios St. Baro pasirodymo..." E. Newman rašo, kad pirmųjų pastatymų metu daugiausia aplovismentų sulaukęs Don Josė duetas su Micaela pirmame veiksmu, Escamillo daina antrame veiksmu ir trečiame — Micaelos. Tačiau, 1878 metais Carmen statant Jos didenybės teatre Londone, Don Josė rolę gavęs italas Campanini buvęs labai nepatenkintas, kad jis turi pradėti duetą ne su pirmąja dainininke (Carmena), bet su antrąja (Micaela).

Iki pereinio šimtmečio galo, taigi, per 25-rius metus, pasaulyje būta apie du tūkstančių Carmen spektaklių. Kiek Carmen spektaklių įvyko viso pasaulio operose per visus 98-rius metus, vargu ar kas besuskaičiavo. Reikia tik spėlioti, kad jų tikrai buvo kelios dešimtys tūkstančių. LE XV-me tome randame, kad Lietuvos bėpės teatras Carmen pirmą kartą pastatė 1924 m. vasario 7 d. abejo, Carmen spektaklių Lietuvoje bus buvę labai daug, greičiau šimtais, negu dešimtimis. Juk visos gimnazistės ne tik Kaune, bet ir Rokiškyje dainuodavo Carmen Habanerą: "Kaip paukštytė lengva, sparnuota / Taip meilė čia, tai vėl tenai..." (Prancūziškom originalė "L'amour est un oiseau rebelle" / Que nul ne peut apsvoiser...).

ETNINIŲ ORGANIZACIJŲ ENCIKLOPEDIJA

Kent Valstijos Universitetas paruošė formas Encyclopedia of Ethnic Organizations in the United States, Program of Ethnic Studies School of Library Science, kurias užpildžius nusiųsiant reikia grąžinti Dr. Lubomyr R. Wynar, Director of Ethnic Studies, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

Enciklopedijos leidėjai pagel-dauja, kad etninės organizacijos būtų įtrauktos į Enciklopediją. Mokėti nieko nereikia.

Blankuose yra 25 punktai, kur pažymti mokslinė, meno, literatūros ar sporto veikla ir t. t.

Lietuviams verta ta proga pasinaudoti. Formas galima gauti parašant laišką aukščiau minėtu adresu.

M. Šileikis

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

Prieš keletą dienų Naujienų vėliausių žinių (gegužės 30 d.) skiltyje buvo suglaustai aptaskota žinia iš Dallas, Texas, kad ten keliose vietose atsirado niekad nematyta medžiaga, kurios paviršius raudonas su burbulais, o vidus juodas, kad ši nereta košeliena auga per dvi savaites padidėdama 16 kartų. Viena gyventojų pamačiusi panašią masę lipančią aukštyn telefonu stulpą. Tos medžiagos pavyzdžiai nusiųsti į Colorado laboratorijas tyrinėjimams.

Toliau buvo pranešta, kad 1897 metais per 75 mylias nuo tos vietos, nukritęs svetimos planetos erdvėlaivis ir sudužęs, o juo atsikridęs "gyvis" buvęs palaidotas Aurora, Texas, kapinėse; tos kapinės dabar saugomos policijos.

Tas AP pranešimas iš Dallas, Texas, buvo pakartotas visų radijo stočių.

Zemės bakterijų "mutacija"?

Po kelių dienų, gegužės 29 dienos pranešime iš Dallas, Texas, Chicago Tribune buvo įdėta AP foto nuotrauka vaizduojanti Mrs. Marie Harris savo namų kieme, Garland, Texas, pagaiškėdai bemašant tokios "košės" (kliukos) luita. Dviejų skilčių antraštė "Tyrinėtojai "košę" vadiną bakterijų mutacija" rašoma:

"Paslaptingas membranas, pavadintas "blob" (košeliena, kliuka) gali būti yra niekas kita kaip bakterijų kombinacija, atsiradusi tam tikroms oro sąlygoms veikiant", pareiškė tą medžiagą tyrinėjantis asmuo. "Tai yra natūralus įvairių bakterijų kitimas arba mutacija, kiek aš galiu spėti", atsargiai pasakė Arnold Dittman, vienas iš Growth International tyrinėtojų grupės. "Atrodo, kad ta kliuka nėra pavojinga. Kiek aš galiu pasakyti tos rūšies mutacija gali būti lengvai sunaikinama, kadangi tai yra bakterija".

Biologai dar negali išaiškinti

Kas ir bebūtų, bet ta kliuka aplinkui Dallas sukėlė sensaciją, kai gyventojai pradėjo pranešinėti apie iš žemės trykstančią pulsuojančią medžiagą. Priemiesčio Garland gyventojas Marie Harris pranešė apie jos kieme prieš porą savaitių pradėjusią iš žemės "dygti" tokią substanciją. Ta medžiaga esanti rausvos spalvos su storomis pūlikėmis viršuje ir juodu gleivėtu membranu viduje. Jos pranešimu, ta substancija per dvi savaites padidėjo 16 kartų.

Reporteris apsilankęs Harris namuose "košės" neberado, bet rado kietai sustyrusią substanciją, tai kas iš jos belikę Mrs. Harris paaiškino, kad viena moteris patarusi panaudoti (prieš tą "košę") senųjų laikų vaistą prieš daržų kenkėjus vabalus, būtent vandenįje išmirkytą tabaką. Mrs. Harris pabandžiusi ir tas augalas nieko netrukus pradėjęs džiūti, kol iš jo beliko "štai kas" — ji parodė savo daržą gale kažkokią balsganą sustyrus-

kas toliau atsitiks. Tai buvo metai, kol mes dar neturėjome lėktuvų nei kokių kitokių erdvėlaivių", pareiškė ji. Broliai Wright savo pirmąjį lėktuvą išbandė prie Kitty Hawk 1903 m. gruodžio mėnesį. Del to visi manė, kad Texas nukritęs orlaivis buvo iš kitos planetos".

"Aš tuomet tebuvau 15 metų ir tą incidentą buvau visiškai pamiršusi, kol dabar laikraščiuose pasirodė žinios. Mes tada gyvenome Auroroje, bet mano tėvas su kitais eidamas pamatyti į teisėjo Proctoro šulinį sudužusio lėktuvo man neleido drauge eiti... Sugrįžę jie pasakojo kaip tas orlaivis susprogo. Lakūnas sprogimo buvęs sudrąskytas ir užmuštas. Miestelio gyventojai surankioję jo kūno dalis sakė, kad mažo ūgio būta. Tą pačią dieną jis buvo palaidotas Auroros kapinėse..."

Ieško sudužusio erdvėlaivio likučių

Neatpažintų skraidančių objektų tyrinėtojai su metalų detektoriais radiacijos sekimo aparatais ir kitokiais moksliniais įrankiais dabar sukuria Auroros apylinkes, norėdami rasti pakankamai įrodymų, kad gal-

lėtų gauti leidimą atkasti tariamojo erdvėlaivio piloto lavoną. Rasti toje srityje metalo gabalai nusiųsti laboratorijoms ištirti.

Siaurinės Texas valstybinio universiteto fizikos profesorius Dr. Tom Gray ištyręs vieną tokių metalo gabalą pareiškė, kad tas metalas esąs nepaprastas; jame yra 75 nuosimčiai geležies, bet nėra daugelio geležies sąvybių. Tas metalas nemagnetiškas, blizgantis ir minkštas, o ne toks, koks paprastai geležis yra.

J. Pr.

SKIRTUMAS

Mark Twain buvo užklaustas, koks yra skirtumas tarp klaidos ir neapsižiūrėjimo. Rašytojas truputį pagalvojęs atsakė: — Matot, jei vietoj savo paprasto lietsargio paimsi svetimą puikų lietsargį, tai bus prasciausia klaida, bet jei vietoj savo gero lietsargio paimsi svetimą menkavertį, tai bus neapsižiūrėjimas.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdzai oku-uotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Vlado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas S. Koncius, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis 1544 m. Vytauto bruožas, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietats virš-liaais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima išgity atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60606

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgity ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintų" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60606

SPECIALŲS BUSAI NAUJIENŲ PIKNIKA

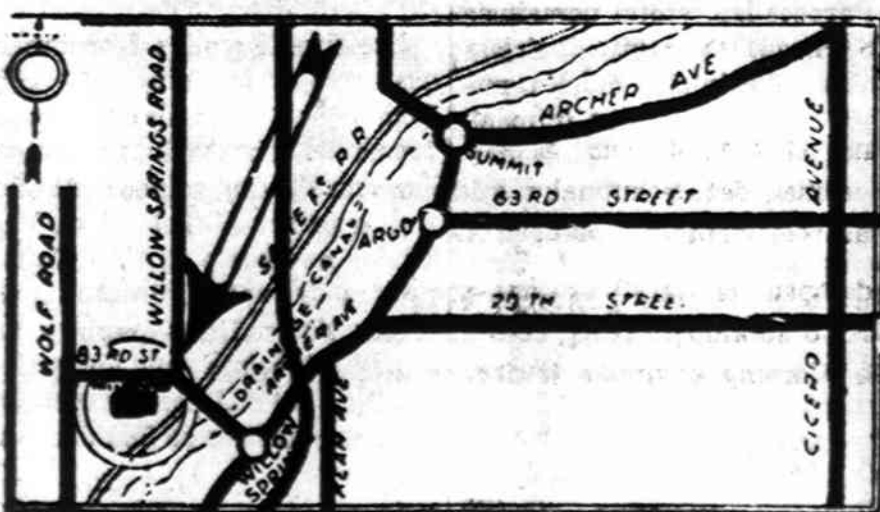
Sekmadienį, birželio 10 dieną, specialūs CTA busai veš kagiečius į "Naujienų" Pikniką. Lygiai 11:00 valandą ryto busai paims žmones nuo "Naujienų" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeport ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Lygiai 1 val. po pietų išvažiuos antras busas. Vietoj California Ave., jis važiuos S. Western Ave. Western Avenue sustos prie 43-čios, 47-tos, 55-tos, 63-čios, 69-tos ir 71-mos, o vėliau važiuos 71-ma, sustodamas prie California ir Kedzie.

Iš pikniko busai išvažiuos 6:00 ir 7:00 valandą vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$3.00.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Birželio 10 d. NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės įsaga. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Talgi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeport, Brighton Parko ir kitų mini-nių apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Des Plaines River ir pasukti į kairę.

reje esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš siaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai tiems geriausia naudotis Willow Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wenthworth Road, pervaziuoti jau suminėtus kaimus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką. Komiteto Pikniko Ruošti

Sekmadienį, birželio 10 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENŲ PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS J. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PACIUS MODERNIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. BIRŽELIO 10 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

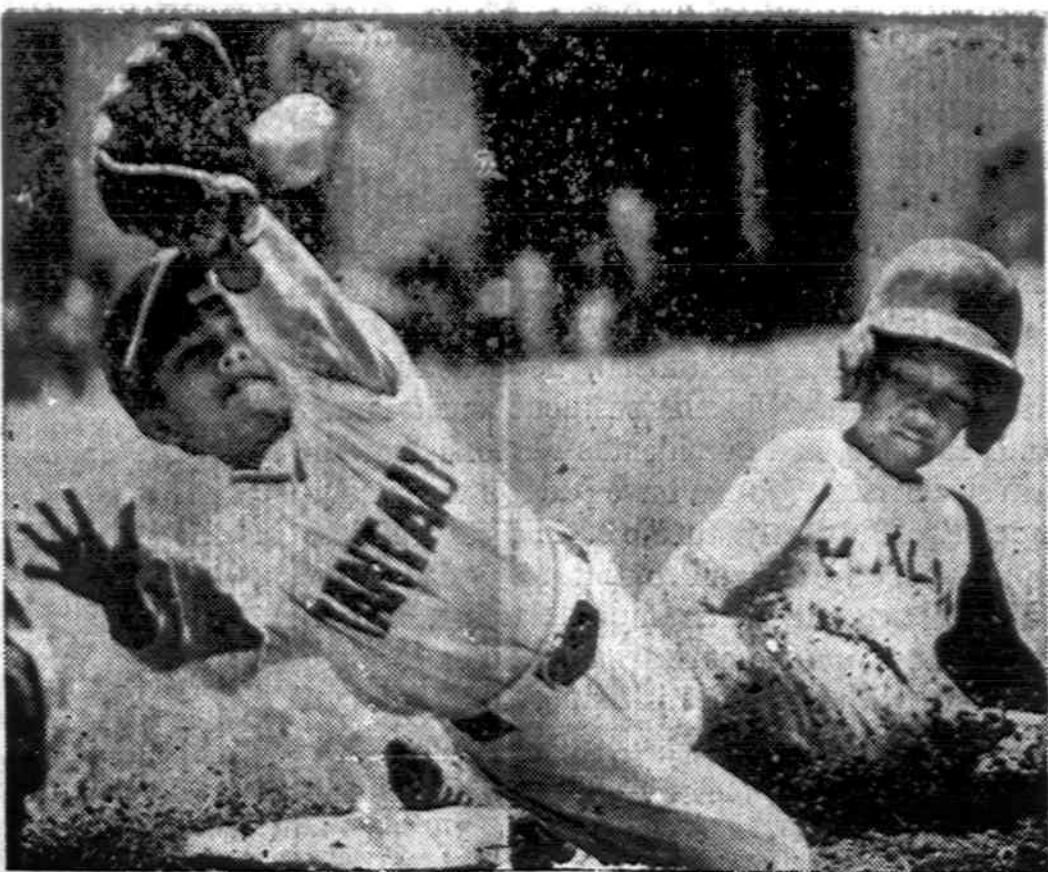
Amerikos universitetuose ir kai kuriuose komunikacijos centruose yra įsigalėjęs nedemokratiškas naujasis puritanizmas su iškreipta žodžio laisvės samprata naujosios kairės dominavimo naudai. To grubaus nedemokratiškumo pavyzdžiu yra Ohio universiteto studentų tarybos nutarimas atleisti studentą laikraščio redaktorių už idėjų pasikalbėjimą su to u-to studente Laurel Lee Schaefer, kuri buvo išrinkta Amerikos grožio karalaitė — Miss America. Tame pasikalbėjime ji pareiškė, kad Amerikoje moterys nėra diskriminuojamos, kad marijuana veda narkotikų keliais, kad ji nedėvi ir neturi dryžinių mėlynų kelnų, taip pat nepatinka lytinio santykiavimo prieš vestuves. Todėl taryba įžiūrėjo, kad ji nėra būdinga šių laikų Amerikos jaunimui, o atstovauja vyresniają "square" genkartę.

Liberalių pažiūrų Chicago u-to prez. dr. Theo. Lewi pareiškė, kad liberalai buvo pajėgūs įtvarkyti ne tik progresyvaus gyvenimo reikalavimus, bet ir aiškiai žiūrėti į ateitį bei apginti savo tvirtus nusistatymus, atskiriant principinius dalykus nuo svarstytiųjų pasiūlymų. Betgi dabar jau jie nėra pajė-

gūs tenkinti vis naujus naujosios kairės reikalavimus vis kaitinant nepakankamą liberalumą ir verčiant dėl to atgal lauti.

Todėl šiandien daugelis liberalų yra tapę radikalais, tuo pat metu daugeliui kryptant į liberalinį konservatyvizmą. Jei paskutinėje dekadėje studentai daugumoje težiėjo Schlesinger, Galbraith, Cleaver, Malcolm X, Guavera, Mao, Fidel, Sartre, Marcuse ir kitus liberalizmo ar naujosios kairės teoretikus bei aktyvistus, tai šiuose laikuose jie nemažiau yra susidomėję konservatyvių — Buckley, Burham, Hazlitt, Kirk, Molnar, Stanton, Strauss, Voegelin ir daugelis kitų raštais, paskaitomis bei seminarais, nors panašios į virš minėtą tarybos dar nėra jiems palankios, vis dar puoselėjant agitatorių tipo politikierius ir socialogus su lietuviškos pasakos vilko galvoseną — valgyti dabar ir juos, visi nesirūpinant apie sėją ir piūtį.

New Frontier socialistiniai skersvėjai ir iliuzijų politika dar ir dabar atsispindi įvairiuose vadovėliuose ir studijose, nes tokios turėjo pareikalavimus. Konservatyvių knygų leidkla Arlington House buvo už-

"Vasaros malonumai" foto mėgėjų konkurse ši Havajų fotografo nuotrauka laimėjo premiją.

klausta apie galimybes leisti vadovėlius. Buvo gautas toks atsakymas: "Ne artimoje ateityje, nes švietimo hierarchija dabar jas perka tik iš tam tikslui įsteigtų leidyklų. Svarbiausia, kad švietimo institucijų hierarchija nebus palanki konservatyvių knygų leidyklai".

Kyla klausimas, kaip atsirado ultra liberalų dominavimas ir kas čia dabar darosi? Atsakymo reikia ieškoti Apšvietos ir renesanso amžių idėjose ir gnosticizmo, pozitivizmo, materializmo, leninizmo ir kitokių išmų teorijose, kuriose šiandien yra klaidžiojama ir pasimetama.

Taip atsirado skirtumai tarp intelektualo teorijų ir eilinio žmogaus praktiškų nuomonių. Eilinis žmogus pajuto, kad jis neturi savo reprezentantų mokslo pasaulyje, ypatingai auklėjant būsimą elito genkartę ir ją nustatant prieš savo tėvus. Tą eilinio žmogaus apsupimą, kaip aplinkos taršą, pastebėjo nuosakios liberalinės ir konservatyvios jėgos, kurios iki šiol daugiausia reikšėsi ekonomijos laisvių ir revoliucijos technologinėse srityse, kur reikalinga tvarka, disciplina ir drąba pasidalinimas.

Konservatyvių ir nuosakių kėlis į dėmesį bei įtaką buvo ir dabar tebėra sunkus, nes kairiosios ir radikalios grupės buvo netiesioginiai remiamos aukščiausiu valdžios viršūnių per savo agentūras. Tokiomis buvo radikaliosios Students for Democratic Society (SDS) ir National American Students Association (NASA), kurią taip pat rėmė šventesniais kaip šventųjų vardais pavadintos konfesinės mokslo įstaigos. Prieš SDS, NASA ir kitas radikalios grupės išėjo ir sėkmėms dar ir dabar tebeveikia Young Americans for Freedom organizacija. Betgi ją iki šiol rėmė tik paskiri asmenys. Ju finansai yra riboti. Illinois YAF biudžetas 1971 metams buvo numatytas tik 31.000 dol., kas yra tik lašas jūroje, palyginus su Chicago archidiecezijos duotomis sumomis civilinių teisų organizacijai, vykdyusiai Marquette ir Gage Parku aplinkinėse demonstracijose. Šian dien KAF yra pajėgi organizacija aktyviai reikštis demokra-

LENKIJOS KOMUNISTŲ SUMANYMAI AMERIKOJ VERBUOTI KOLAROBANTUS

Emigracijos lenkų spauda praneša naują planą, aptartą ir priimtą Varšuvoje kaip sėmingiau įsiskverbę į lenkų gyvenimą užsienioje ir susirasti daugiau kolaborantų.

Politinei penetracijai emigracijoje Vakaruose vadovauti paskirtas tūlas Wiesław Adamskis, kurs nuo praeito sausio pradžios eina vieno iš šešių viceministrų užsienio reikalams pareigas. Adamskio veiklos sritis esanti lenkų emigracija (Polonia). Tuo tikslu Adamskis pasiūlė Lenkijoje įsteigtos "Polo-

nia" draugijos general. sekretoriaus pareigas. JAV-bių ir Kanados Polonijū infiltracija vyksta "patenkinamai", tik esą daug sunkumų su lenkais Didžiojoje Britanijoje.

Komunistų planas esą visomis priemonėmis gyvinti ir skatinti "draugišką bendradarbiavimą" tarp tų "Polonijū", specialiai skiriant ypatingą dėmesį emigracijos dvasininkijai, būtent lenkų parapijų klebonams ir kamendoriams. Varšuvos komunistų režimas skaičiuoja, kad tuo keliu lengviausiai bus palaužtas pasipriešinimas tarp emigracijos, kuri savo žymia dauguma yra antikomunistiškai nusistatę.

Emigracijos (polonijos) tarpe "darbuotis" specialistams išmoksinti įsteigti net trys specialūs institutai prie valstybinių universitetų Krokovoje, Poznanėje ir Liubline. Politiniams tikslams numatyta išnaudoti prekybą su užsieniais, suteikiant pelningas sąlygas lenkiškų prekių importieriams į Ameriką, kurie parodys didesnę norą kolaboruoti su Varšuvos režimu. Importuoti, pavyzdžiui, lenkišką žuvį ar kumpius pelningomis sąlygomis turės apsirūpinti politinėmis rekomendacijomis.

Iliuzijų politikos ir pasikeitusio komunizmo mitai daugelį paveikė. Kai 1968 m. prezidentinė rinkimų kampanijoje kandidatas į viceprez. vietą Spiro T. Agnew vienoje kalboje pareiškė, kad kandidatas H. H. Humphrey yra per minkštas komunizmui, tai prieš save sukėlė didelę audrą. Vadinamoji liberalų spauda ir kal kurie TV bei radijo komentatoriai vis kartojto tą pa pareiškimą, peikdami Niksoną už nevykusį pasirinkimą, nors pareiškimas buvo gana tikslus, nes H. H. H. buvo pirmuoju American for Democratic Action pirmininku.

Todėl visi nenuostabu, kad mūsų lietuviškoje visuomenėje kartu su tilytatytojais atsirado bendradarbiautojų su sovietais ir minkštų komunizmui asmenų, kurie pamiršo visų mūsų išskirtinę ir skirtingą padėtį dėl Lietuvos okupacijos. Tokie daro žalą ne tik okupuotai Lietuvai, bet ir Amerikai. Amerikos valdžia, kaip ir kituose demokratinuose kraštuose, remiasi ne tik pozicija, bet ir lojalios opozicijos jėgomis, ypatingai santykiuojant su sovietais. Kadais prezidentas Rooseveltas atsisakė Stalinui duoti politines koncesijas Lenkijoje, nes tam yra priešingi Amerikos lenkai. To argumentu pakako. Mūsų bendradarbiautojai ir minkštuoliai prieš komunizmą, to nesupranta ir nenori suprasti.

KINAI NEPRIPAŽISTA RUSAMS KARALIAUČIAUS

Vokiečių Dpa praneša iš Pekino apie Vakarų Vokietijos ūkio delegacijos lankymąsi komunistinėje Kinijoje ir delegacijos pusantrų valandos trukusį pasikalbėjimą su ministru pirmininku Čou-en-lajumi. Kadangi Kinijos premjeras visą

dieną buvęs labai užimtas, tai vokiečių delegaciją priėmė tik 23:15 valandą, tai yra 11:15 a. vakaro.

Vokiečių delegacija, Bertholdui Beitz iš Kruppo Institucijos pirmininkaujant, didžiojoje "Pekino salėje" susodinta pusračiu aplink Čou-en-lajui, kurs vokiečius pasveikins vokiškai "Guten Abend" ir kiekvienam paspausdamas ranką. Jis buvęs labai gero nuotaikoj. Matyt, sovietus galvoje turėdamas, kadangi Beitz vos prieš ketelį dienų turėjęs pasimatymą su Leonidu Brežnevui, kinų premjeras Čou-en-lajus staiga pradėjęs kalbėti apie Rytprūsius ir Karaliaučius, pabrėždamas, kad jam galioja "Karaliaučius, o ne Kaliningradas". Dar 1930 metais skrisdamas į Berlyną jis Karaliaučiuje sustojęs. Miestas jam padaręs "labai gerą įspūdį". Toliau sekė Čou-en-lajus ir Beitzo pasikalbėjimas ant keturių akių.

SLOGOS PASEKMES

— Na, už ką pakliuvai? — klausia kalnis savo naują kameros draugą.
— Persišaldymo pasekos...
— ???
— Neišlaikiau, nusičiaudėjau ir paduo šeiminkas.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus tiems nariams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 i metus.
- SLA — kuopus yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

- Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:
- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Klėpas Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį Mokame iki 6% Dividendus ir dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakų, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirgintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1729 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months, in other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$7.00 per three months, Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Amerikos ir rusų prekybos sutartis

Gana gerai informuotas Washington Post korespondentas Duko Doder praneša, kad praėjus penktadienį, birželio 1 dieną, Washingtono buvo patvirtintas susitarimas tarp Sovietų Sąjungos ir Occidental Petroleum Co. Šios bendrovės atstovai, ilgus mėnesius pasitarę Maskvoje ir Washingtono susitarė 8 milijonų dolerių prekybai. Susitarimas galios 20 metų. Per tą laikotarpį JAV pastatys sovietų valdžiai kelias trąšų dirbtuves, apmokys rusus trąšas gaminti ir pačios pirkis Rusijoje pastatytų dirbtuvių produktus.

Amerikos bendrovė pastatys rusams dideles dirbtuves, o vėliau kiekvieną metų pirkis iš Sovietų Sąjungos amonijaką ir potašius už du simtus milijonų dolerių, o sovietų valdžia kiekvieną metų Amerikoje pirkis superfosfato rūgščių už tokia pačia suma. Šiai 20 metų prekybai teks investuoti 500 milijonų dolerių dirbtuvių statybai, 400 milijonų dolerių teks išleisti Amerikoje toms dirbtuvėms pastatyti, o likusį šimtą milijonų teks investuoti tų dirbtuvių pervežimui ir sumontavimui pačioj Rusijoje. Amerikiečiai manė, kad dalį medžiagų būtų galima padaryti pačioje Rusijoje, bet sovietų atstovai norėjo, kad visa dirbtuvė būtų suplanuota ir pastatyta Amerikoje, o Rusijoje tikta sumontuota. Vieną kitą dalyką būtų galima įsigyti pačioje Rusijoje, bet visas reikalas ten labai užtruktų, nes sovietų valdžios planavimo reikalai eina labai lėtai.

Susitarimas padarytas tarp sovietų valdžios ir privačios JAV bendrovės, bet sovietų valdžia reikalavo, kad susitarimą pasirašytų JAV vyriausybės atstovas. Pasirašymo ceremonijos vyko Washingtono. Sovietų valdžiai atstovavo derybas vedęs prekybos ministro pavaduotojas Vladimir S. Alchimov ir JAV prekybos sekretorius Frederick Dent. Maskvai toks susitarimas buvo reikalingas, nes sovietų valdžia iš patirties žino, kad be JAV sutikimo gali niekais nueiti bet koks sovietų valdžios susitarimas su Amerikos bendrovėmis. Sovietų valdžia buvo numaciusi pasirašyti 40 milijonų dolerių susitarimą su Amerikos natūralaus geso bendrovių grupe, bet nieko gero iš to ne-

išejo. Rusai bijo, kad prezidentas Niksonas panašiai nepasiegtų ir su trąšų gamybos sutartimi.

Sovietų valdžios atstovai jau buvo susitarę su Amerikos bendrovėmis dėl natūralaus geso. Amerikiečiai buvo pasizadę pastatyti dirbtuves Rusijos gesui sušaldyti ir i kietą stovį, pastatyti laivus tam gesui pervežti į Ameriką, o vėliau čia pastatyti dirbtuves sušaldytam gesui paversti į dujas ir duoti Amerikos pramonei ir gyventojams. Visi pasitarimai ejo sklandžiai, bet praėjus metų groudžio mėn. prezidentas Niksonas sustabdė susitarimus gesui pirkti. Pasiūkę, kad prezidentas Niksonas bet kokiai prekybai su Sovietų Sąjunga buvo padėjęs vieną sąlygą: baigti agresiją. Ta agresija turėjo būti baigta įvairiose formose. Jokios agresijos negali būti karo jėgomis, bet jos negali būti ir svetimų partizanų ginklavimu. Prezidentas manė, kad Vietnamo susitarimai galios ir pietų Azijoje bus atstatyta taika, bet įsitikino, kad padaryti susitarimai laužomi, tai jis ir vėl įsakė bombarduoti šiaurės Vietnamą ir nutraukė pasitarimus sovietų gesui pirkti.

Atrodo, kad prezidento Niksono naudojamos priemonės yra pačios tinkamiausios. Šiaurės Vietnamo janičarai pasizadėjo apstabdyti karo veiksmus, o Maskva pasizadėjo nepardavinėti ginklų šiaurės Vietnamo vyriausybei. Karo veiksmai turės sustoti ne tik pietų Vietnamo teritorijoje, bet Kambodijoje ir Laose. Atrodo, kad Brežnevas suprato. Jam pasidarė aišku, kad agresiją reikia baigti visose jos formose. Brežnevas taip pat žino, kad jis turės sustabdyti rusų ekspansijos politiką Artimuose Rytuose ir Europoje. Brežnevas jau išmėtė iš politinio biuro kelis agresijos šalininkus ir rengiasi vykty į Washingtoną. Natūralaus geso bendrovės mano, kad Brežnevas, aptaręs su prezidentu Niksonu visą eilę reikalų, galės leisti ir 40 milijonų susitarimą vykdyti. Bet Washingtono atvažiavusiam Brežnevui prezidentas galės ir naujas sąlygas diktuoti. Brežnevas ir visi jo politbiuro nariai turi suprasti, kad JAV negali investuoti stambių kapitalų be taikos. Brežnevas jau sutiko leisti keliems Amerikos bankams atidaryti savo skyrius Maskvoje. Šie leidimai sukėlė didžiausią susirūpinimą komunistų fanatikų tarpe. Jie aiškiai mato, kad Brežnevas nesilaiko Lenino ir Stalino nustatytų politikos linijų.

Yra pagrindo manyti, kad prezidentas Niksonas, besitardamas su Brežnevui įvairiais taikos reikalais, palies ir rusų pagrobtas teritorijas visoje Rytų Europoje. JAV nepripažino sovietų agresijos veiksmų, nėra jokio pagrindo manyti, kad tie veiksmai gali būti legalizuoti artėjančių pasitarimų metu. Prezidentas Niksonas komunistams geriau pažįsta, negu prieš jį buvęs prezidentas. Tuo tarpu Niksonas rusams dar nepadarė jokios nuolaidos kitų tautų sąskaiton. Jis gina aiškiai JAV politiką. Jis mokoje tinkamai apginti pietų Vietnamo piliečių saugumą, reikia manyti, kad jis nepadarys nuolaidų ir pavergtų lietuvių, latvių ir estų sąskaiton.

Sovietų valdžios agentai, norintieji galimai greičiau susilpninti aiškia JAV poziciją visų pavergtų tautų atžvilgiu, bando pesimistiškai nuvertinti lietuvių. Jie bando pirmu eilėn paveikti politinio auklėjimo neturintį jaunimą ir neapdaresnius intelektualus, bet didelė lietuvių dauguma pažįsta prezidentą Niksoną, žino griežtą jo politiką Vietname ir tiki, kad jis artėjančių pasitarimų me-

MŪSŲ RŪPESIAI IR UŽDAVINIAI

ALTAS IR PASIKESINIMAS PRIEŠ JĮ

P. STRAVINSKAS

I. — Kas yra Altas?

Amerikos Lietuvių Taryba, sutr. Altas yra Amerikos lietuvių organizacijų federacija arba jų sąjunga, įsteigta kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo ir kitais jo statute nurodytais tikslais.

II. — Kokie yra Alto tikslai pagal jo statutą?

Alto tikslai visa apimtimi nusakyti jo statute taip:

1) "jungti visą Amerikos lietuvių demokratines jėgas bendram darbui — remti, palaikyti ir skieisti pagrindinius demokratybės dėsnius lietuvių tarpe" (Statuto 1 str. 1 sak.);

2) " ginti ir saugoti Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybę, garbę ir demokratines santvarką" (Stat. 1 str. 2 sak.);

3) "remti ir palaikyti visų tautų — didelių ir mažų — lygias teises į laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą" (Stat. 1 str. 3 sak.);

4) "kovoti už pagrindines žmogaus asmens laisves" (Stat. 1 str. 4 sak.);

5) "Skatinti Amerikos lietuvių remti JAV pastangas, siekiant pastovius taikos, pagrįstos teisingumo, demokratybės ir laisvės pagrindais" (Stat. 2 str.);

6) "Kovoti dėl Lietuvos valstybės atstatymo" (Stat. 3 str. 1 sak.);

7) "Dėti visas pastangas, kad būtų sustabdytas lietuvių tautos naikimas, trėmimai, rusifikacija" (Stat. 3 str. 2 sak.);

8) "Siekti, kad būtų grąžinti iš vergų stovyklų ištremtieji ir kalinamieji" (Stat. 3 str. 3 sak.);

9) "Teikti pagalbą Lietuvos žmonėms jų kovoje dėl laisvės ir globoti pabėgusius nuo prispaudos ar ištremtus jos piliečius" (Stat. 4 str.);

10) "Skieisti visuomenėje teisingą informaciją apie Lietuvą ir ginti ją nuo okupantų ir prieš prasimanymų bei šmeižtų" (Stat. 5 str.);

11) "Kooperuoti su Lietuvos respublikos įstaisgomis ir Lietuvos piliečių susibūrimais, kurių tikslai atitinka ALT tikslus"

tu užtars pavergtas tautas. Begelbėdamas pašlijusią sovietų ekonomiką, atsilikusią mokslo pažangą ir mindžiojamas pagrindines žmogaus teises, prezidentas gali labai daug pagelbėti pavergtiesiems.

(Stat. 6 str.; išryškinimai mano — PS).

Pagrindiniai Alto tikslai ir uždaviniai, kaip matome, yra (1) kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo, (2) ginti okup. Lietuvos lietuvių nuo prispaudės, mindžiojimo jų pagrindines teises, (3) teikti pagalbą Lietuvos žmonėms, kovojantiems dėl laisvės, (4) globoti Lietuvos politinius pabėgusius bei ištremtusius jos piliečius ir (5) skieisti teisingą informaciją apie Lietuvą, atremiant "okupantų ir priešų prasimanymus ir šmeižtus".

III. — Alto veikla, siekiant pagrindinių tikslų, per JAV centrinę — federalinę valdžią.

Siekiant šių pagrindinių tikslų ir vykdan pagrindinius uždavinius, Altai tenka daugiausia, veikti per JAV centrinę (federalinę) valdžią, Washingtono.

Jam, kaip JAV lietuvių organizacijų sąjungai arba jų federacijai, tenka Washingtono kalbėti visų šio krašto lietuvių vardu, kitaip sakant, juos visus Washingtono atstovauti. Tada jo balsas turi svorį, ypač kad tie JAV lietuviai laikomi JAV piliečiais.

Tą JAV lietuvių atstovavimą Altas ir vykdo, nuo pat jo įsisteigimo (1940) iki šios dienos, taigi jau bemaž 33 metus, kone trečdali šimtmečio!

Altas, kaip JAV lietuvių atstovybė, per tokį ilgą savo veiklos laikotarpį, yra atlikęs daug ir labai svarbių, reikšmingų laisvinimo darbų, kurie išsamiai išdėstyti ilgameio Alto pirmininko, dabartinio jo garbės pirmininko Leonardo Šimūno knygoje "Amerikos Lietuvių Taryba", kurią pravartu kiekvienam mūsų lietuviui susipažinti.

Turėdamas gerą vardą Washingtono, gerą patyrimą Lietuvos laisvinimo darbe, net jau per tiek metų susiklojusias ir gražias tradicijas, kuriomis vyksta jo narių tarpusavio bendradarbiavimas ir santykiavimas su Washingtono valdžios įstaisgomis, su jų žmonėmis, Altas ir toliau

yra kompetentingiausias dirbti šį Lietuvos laisvinimo darbą.

IV. — Pasikėsinimas prieš Altą.

Bet štai, JAV LB vadovybė, pritariama ir parėmama PLB vadovų, pasikėsinos prieš Altą, kaip JAV lietuvių atstovybę.

JAV LB valdyba, užlindusi Altui už akių, prisistatė JAV centrinėse valdžios įstaisgose, kaip JAV lietuvių atstovybė, paneigdama tuo Alto teisę atstovauti tose įstaisgose JAV lietuviams, kurlas Altas ten atstovauja (jų vardu kalba, daro savo valios pareiškimus), kaip minėjau, jau bemaž 33 metus.

Šitaip įsibrovusi į Alto ir Washingtono valdžios santykius, JAV LB valdyba paskyrė net ir savo "ryšininką" prie JAV valdžios, prie Valstybės Departamentą, tai Algimantą Gurecką, nežinodama to, kad Altas jau iš seniau turėjo ir dabar tebete turi savo įgaliojimą tame pat Valstybės Departamente, palaikyti Alto ryšiams su juo, būtent, Dr. J. Genį. Dėl to dabar Washingtono JAV lietuviai turi dvi tarp savęs konkuruojančias, viena kitos kompetencijas (JAV lietuviams atstovauti) neigiančias Amerikos lietuvių atstovybės — tai, mano nuomone, teisinga (jokių teisiniu aktu nepanaikinta) JAV lietuvių atstovybė Altą ir savivališkai, sakyčiau, net smurtiškai į Alto ir Washingtono valdžios santykius įsibrovusią JAV LB valdybą su savo "ryšininku" Algimantu Gurecku.

Tai didžiausia JAV lietuvių kompromitacija, tiesiog mūsų gėda! Kas šitaip daro? Ką gali apie mus pagaltoti JAV generalinės valdžios, jų Valstybės Departamento žmonės?

Matydami tokį dvigubą JAV lietuvių Washingtono atstovavimą, jie gali mums visai uždaryti savo įstaisgų duris — ir tada bus baigta su mūsų atstovavimu Washingtono.

Priešikime, kad JAV LB valdybai gali pasisekti savo smurtu išstumti Altą iš Washingtono ir pasigrobtii Alto funkcijas sau. Tai kas tada? Ką Altas turėtų daryti?

Jis turėtų dėl šito begėdiško ir jokiū būdu neleistino JAV LB valdybos veiksmo, dėl jos smurto susilikviduoti. Viešpatie brangus, turėtų dėl to refleksiškai užsidiaryti net 140 Amerikoje veikiančių Alto skyrių ir kitų jo veiklos taškų!

(Nukelta į 5 psl.)

JONAS AUGUSTAITIS

Suvėluotas atsakymas ir nepamatuotas pasiteisinimas

(Div. gen. Stasio Raštikio atsiminimų 3-sis tomas)

11

3). Įnešęs, taip individualiai paruoštą planą 1935 m. sausio mėn. pirmomis dienomis į Valstybės gynimosi tarybą, kuriai pirmininkavo Smetona ir nariais buvo — J. Tūbelis, gen. Šniukšta, Lozoraitis, Čerņius, Suktus (tikimo viršininkas), ir grąsindamas atsisakymu, jei jis nebus priimtas ("aš (R.) jokiū būdu negalėčiau imtis atsakomybės už kariuomenės parengimą ir būcliai priverstas pasitraukti"), Raštikio planas buvo priimtas — skirti kariuomenei prie esamų apie 60 mil. litų, dar po 25 mil. kasmet, per 6 metus viso 175 mil. litų, nepaprastų išlaidų kariuomenei ginkluoti. Tik Tūbelis buvo prieš Raštikio planą, bet Smetonai sutikus ir jis nusileido, kiči nepareikškę nuomonės; (žiūr. Raštikis, pusl. 344 — 345, I-as t.).

4). Lietuvai ginti Raštikis, pagal savo reorganizacijos planą, ne tik nesukūrė tinkamos karo doktrinos, bet jis buvo numatęs sustiprinimą liniją krašto viduje, prieš lenkus ir prieš rusus, pagal Nemauną ir Dubysą "ir dar vieną kitą kitur" su didėlinėmis vienietomis — divizionais; Smetonai ir Tūbeliui tam pasipriešius, sustiprinimą statybą atidėjo tolimesniam laikui (Rašt. pusl. 329 I-as t.). Pagal planą užpildyti sunkios artilerijos grupę, negalėjo būti pritaikyta, bet su pelnu buvo paroduota Rumunijai! Vyko ir daugiau pakėtimų.

5). Vykdomoji 1939 m. rugsejo mėn. da-

linė mobilizacija parodė paruošimo ir organizacijos klaidas; karo metu, dėl netikslių mobilizacinių planų, nebūtų galėję susimobilizuoti ir užimti pozicijas (taikos metu trūkstamas medžiagos galėjo paimti iš kitų dalinių).

6). Pripažindamas gen. P. Kubiliūną geriausiu generolu, Raštikis, tačiau, neperėmė jo numatyto plano — mažų kariuomenės vienietų — batalijonų jungtų į brigadas, bet vykdė netinkamą Lietuvai ginti strategiją — didelių vienietų bei sustiprinimo linijų Krašto viduje, palei Nemuną ir Dubysą!

7). Raštikio išreikalauti, perviršijant savo kompetenciją grąsinti atsisakymu, kariuomenei ginkluoti pinigai (pagal kariuomenės statymą — biudžetas priklausė Krašto Apsaugos ministerijai), išrinkti su didžiausiu tautos pasiaukojimu (išskaitymas iš valdininkų algų, paskolos, dideli akcyzo bei patarnavimo mokesčiai), už juos nupirkti ginklai niekur patogiomis aplinkybėmis (Žygiui į Vilniją) nebuvo panaudoti, bet atiteko S. Rusijai, jos karo pajėgoms sustiprinti.

8). Besigirdamas savo nuopelnais — ragindamas Smetoną sudaryti Čerņiaus (4 generolų kabineta) ir Merkio, kuriuose dalyvavo ir buvusių opozicinių partijų atstovai, tačiau, abejais atvejais, Smetonai pasiūlius vyriausybei pirmininkauti, atsisakė, pasiūlydamas užpakalyje diktuoti valdžiai — neprisidamas atsakomybės. Protestuodamas prieš Merkio skyrimą į ministrų pirmininkus, gavo Smetonos ultimatumą — arba Raštikis sudaro kabineta, arba Smetona atsisakysina, — ultimatumo nepriėmė, atsisakė Smetoną, vėl atsisakė imtis atsakomybės vyriausybės, nežinodamas po to buvo atleistas iš kariuomenės vado pareigų. Opozicija ir pozicija, mokes-

čių mokėtojus ir redaktorius apvylęs (dėl klaidingų citatų) pasirodė nesusąsant savo skelbiamu populiarumu nei savo reikala-vimų aukštumoje.

9). Sukonfiskavus Vidaus Reikalų ministerijai Skučni Karininkų Ramovės leidžiamą žurnalą "Kardas" dėl Raštikio straipsnio — Naujiems 1940 Metams suktiki, kuriame Raštikis: a) nurodinėjo vyriausybės politines gaires ir b) pabrėžė neteislingumą, kad kariuomenės vado (R.) alga yra mažesnė už Kauno miesto burmistro (Merkio), tai tas sukonfiskavimas ir paverkė Raštikį paduoti atsisakymą raštikio iš kariuomenės vado pareigų. Tačiau atsisakymu pagrindu (kaip rašo R. jau nuo 1938 metų buvo ir pablogėję jo santykiai su Smetona ir tautininkais.

Po trijų mėnesių atostogų, prezidento įsakymu bal. 23 d. 1940 m. Raštikis pakeltas į div. generolus ir atleistas į atsargą. Birž. mėn. pradžioje jis grįžo vėl kariuomenės ir paskirtas Aukštųjų Karininkų Kursų viršininku.

10). Raštikis savo atsiminimų III tome (ir pirmuosiuose) vis kartoja, kad jis nepolitikavo būdamas kariuomenės vadu, neperviršijo savo kompetencijų, nesiekė valdžios... o dėl nepakankamo kariuomenės vado atlyginimo, atsakydamas dėl to straipsnio Musteikiui, jis rašo: "Be kitko, ten buvau iškeles mintį apie neproporcingus ir socialiskai neteisingus paskirstymus, iš ko Musteikis pasidarė labai greitai išvada, kad aš buvęs nepatenkintas savo atlyginimu" (3 t. 364 pusl. Jis gaudavęs 2250 litų algos, nemokamą būlą su kuru ir šviesa, automobilį su šoferiu ir apmokamas komandiruotes).

Buvęs kariuomenės vadas Raštikis socialiskai neteisingumą norėjo taisyti, pradėdamas nuo viršaus — Kariuomenės vado ir

Kauno burmistro, tuomet kai socialiskai neteisingumą tenka pradėti rūpintis iš apačios, nuo darbo žmonių.

11). Okupavus bolševikams kraštą, jis nepasidavino, bandė bendradarbiauti, prisitaikyti, klausyti — net iki sutikimo būti Krašto Apsaugos likvidacinės komisijos pirmininku, kuri turėjo dar nesulikviduoti kariuomenės atsargas likviduoti. Raštikis rašo mėginęs atsisakyti, "bet politinis komisaras Cariovy pagrįsino ir priminė ko galiu susilaikyti už įsakymo nevykdymą" (Rašt. pusl. 82, II-as t.) "ir lygome priversti klausyti karininko įsakymo" (ibid. 83 pusl. II t.) ir be to jis rašo: "Aš gerai žinau, kad bolševikai karinė ir politinė vadovybė kaip tik ir norėjo sukompromituoti mane, kaip buvusį Lietuvos kariuomenės vadą, lietuvių ypač mūsų karių, akys ir sudaryti apie mane kaip tik tokia nuomonę, kokia dabar turi tie, kurie kartoją aukščiausi minėta nuomonė" (R. pusl. 81, II t.). (Toji "aukščiausi minėta nuomonė" "sakė, kad Raštikiui, kaip buvusiam kariuomenės vadui, nepriderėjo būti tos likvidacinės komisijos pirmininku). Raštikis žinojo, ko siekė bolševikai, skirdami jį likvidacinės komisijos pirmininku, tačiau jis nežinojo, kaip turėjo pasielgti tuo momentu buvęs Lietuvos kariuomenės vadas Raštikis!... Jis net nežinojo, kad jis neprivalejo jausi okupacines kariuomenės "karinio įsakymo", kai jis buvo prisiekęs Lietuvai!

12). Raštikis emigracijoje parašė tris atsiminimų topus, ir surado leidejus — aprašė save, tėvus ir giminės, savo šeimą, savo "nuopelnus" ir III-me tome daugelio kitų atsakomųjų asmenų charakteristikas, vertindamas juos iš savo asmens taško pozityviai — kol jie jam pritarė, negatyviai — kai jie prieštaravo ar kitaip gal-

vojo. Jo vertinimuose tas pats asmuo, tose pačiose pareigose galėjo būti pozityingas, o vėliau, kiek paprieštaravęs, buvo paverstas visai toms pareigoms netinkamu. Apie savo atsiminimus jis šitaip rašo: "Mano atsiminimai yra persunkti meile ir pagarba savo tautai ir tautiečiams, nekreipiant dėmesio kokiai grupei ar partijai jie priklauso. Man rūpi ne šališka pažiūra į buvusius įvykius, bet istorinė tiesa, nes tik ji gali būti naudinga būsimajai laisvai ir nepriklausomai Lietuvai" (Raštikis, pusl. 16, II t.). Šitokie paties savęs vertinimai — meilė Lietuvai, meilė kariuomenei, meilė tautai, eina per Raštikio tojų atsiminimų lapus. Tačiau be to, jis galėjo prilyginti kritikus, primindamas Homero, prieš daug šimtų metų posakį, kad "po įvykiu ir kvailas yra protingas" (Rašt. pusl. 16 II t.), o šmeižtų epitetų kritikas jo III tomas pilnas! Taip pat savo meilę ir atsidavimą Lietuvai ir kariuomenei galėjo suderinti su pirmininkavimu minėtai sovietų likvidacinei komisijai, nes turėjo klausyti "karininko įsakymo"?! Daug kur yra paties Raštikio prirašytų prieštaravimų neįsiskintų ir neįsiskintamų psichologinių motyvų, dėl ko tas vyksta iki šiandien? Palikus tą, tačiau, nuošaliai, tenka pasakyti — Raštikis, aplinkybių dėka, tapęs kariuomenės vadu, ir dar su polinkiais į populiarumą, formas bei autoritarizmą, nei kariuomenės vado, nei kurioms nors kitoms aukštomis valstybinėms pareigoms, nebuvo priaugęs ir savo veikla padarė Lietuvai daug žalos...

P. S. Šis vertinimas parašytas remiantis dokumentais ir paties Raštikio raštais. Ruošiamojo knygoje bus pateiktos dokumentų fotokopijos.

Pabaiga

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIV, AUSI, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
9449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antros ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. TEL. 599-0500

Prima liguos pagal susitarimą.
Jei neatliepia skambinti 874-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
Antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais skambinti 874-8012

Res.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
192 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia,
skambinti MI 2-0001

DR. NINA KRAUCELIŲ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670
Neatliepia — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-7700
Mėdionė: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val.
po pietų. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 9-3 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ liguos
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195

Prima liguos pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI
NAUJENAS

MOSŲ ROPESČIAI

IR UZDAVINIAI

(Atkelta iš 4 psl.)

Ir taip mūsų Bendruomenės
veikėjų būtų likviduotas Altas,
Amerikos lietuvių organizacijų
federacija, jų prieš trečdalią šimt-
mečio (1940) sudaryta Lietuvos
laisvinimo darbu specialiai są-
jungta, atlikusi didžiausios reikš-
mės laisvinimo darbų ir žygių,
nusipelnusi visos mūsų tautos
giliausią pagarbą ir padėkos.

Taigi matome, kad JAV LB
valdyba, savivališka, smurtiš-
kai įsibraudama į Alto ir JAV
valdžios santykius, prisistaty-
dama tai valdžiai save JAV lie-
tuvių atstovybe ir tuo pačiu pa-
neigdama Altą, kaip JAV lietu-
vių atstovybę, pasikėsino prieš
Altą, prieš jo egzistenciją, prieš
jo teisinę gyvybę.

Kokios būtų Alto susilikvidavimo
pasekmės?

Į tai atsakysiu sekančiuose
straipsniuose.

Šiandien, 1963 m. gegužės 19 d., S. F. lietuvių
susirinko jaukioje Alamo Wo-
mens Clubo salėje tradiciniame
pavasario balui. Svečiai iš Los
Angeles išpildė įdomią ir links-
mą meninę programą, sudarytą
iš Los Angeles kompozitorių kū-
rinių. Liucija Zalkienė, sopra-
nas, dainavo G. Gudauskienės
dainų ciklą "Metų Laikai" ir
"Svajonė", B. Budriūno "Išdy-
kęs Rudenėlis" ir G. Gudauskienės
"Ar Ateisi". Jai akompanavo
pianistas Algis Draugelis. Rasa
Draugelytė ir Algis Draugelis
atliko du jo sukurtus kū-
rinius piano ir fleitai: "Viena
Pamiškė" ir "La Gitara". Už-
baigti programai, visi trys me-
nininkai ypatingai gražiai atliko
O. Metrikienės "Gegutę".

Sekė skani vakarienė, šokiai,
ir laimėjimai. Dovanos laimėjo:
Eleonoros Grigaliūnienės kera-
mikos vazą — Petras Pranys,
Janinos Šukienės paveikslą —
Jonas Šturila, Jono Gaigalo žva-
kę — Shirley Grant, butelį šam-
pano — Vytautas Pažemėnas ir J.
Fraser keptą pyragą — Jack
Paulson.

Šokiuose atsilankė keletas lie-
tuvių iš toliau. Buvo malonu ma-
tyti Virginiją ir Anatolij Butus
iš Seattle, Wash., Vidą Tamošiū-
nį iš Rochester, N. Y., ir Dalią
Aleksienę iš Čikagos. Taip pat
dalyvavo Bostoniškiš Rimas Ga-
velis, kuris San Francisco atlie-
ka karinę tarnybą.

Saliomonai Meksikoje

Rita ir Vytautas Saliomonai
praleido dvi malonas savaites
gegužės mėn. pradžioje prie jū-
ros Mazatlan, Mexico. Prieš iš-
vykstant atostogoms jie skrido
į Phoenix, Arizona, kur Vytau-
tas dalyvavo American Assoc. of
Mechanical Engineers suvažiavi-
me. (D. J.)

GRADINSKAS

19 IN. TV

TIK \$119.95

Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.

Treči. ir sek. uždaryta.

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS

BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMIA KAINA

R. ŠERENAS

2047 W. 67th PL. WILBROOK 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gelės ir vainikai, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapinės gelės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas

iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

823 West 34 Place

Tel.: FRONTER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEMLOCK 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

FORREST FIRES HUNT

OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.

So please follow Smokey's ABC's:

Always hold matches all cold.

Be sure to drown all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokers dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

301 kuopos susirinkimas

įvyks 6 d. birželio 7:30 val. vak.

Liberty svetainėje, 14th St. ir

49th Ct. Brangūs mano drau-
gai ir draugės, būkite šiame su-
sirinkime su gerais sumanymais,
nes vasara jau čia pat, tad bū-
kime pasiruošę išvyti gamtą,
be to, pasirūpinkite savais rei-
kalais. Mokestis neturi būti pa-
mirštas. Prašau padėti man se-

SAN FRANCISCO, CALIF.

Gegužės 19 d., S. F. lietuvių

susirinko jaukioje Alamo Wo-

mens Clubo salėje tradiciniame

pavasario balui. Svečiai iš Los

Angeles išpildė įdomią ir links-

mą meninę programą, sudarytą

iš Los Angeles kompozitorių kū-

rinių. Liucija Zalkienė, sopra-

nas, dainavo G. Gudauskienės

dainų ciklą "Metų Laikai" ir

"Svajonė", B. Budriūno "Išdy-

kęs Rudenėlis" ir G. Gudauskienės

"Ar Ateisi". Jai akompanavo

pianistas Algis Draugelis. Rasa

Draugelytė ir Algis Draugelis

atliko du jo sukurtus kū-

rinius piano ir fleitai: "Viena

Pamiškė" ir "La Gitara". Už-

baigti programai, visi trys me-

nininkai ypatingai gražiai atliko

O. Metrikienės "Gegutę".

Sekė skani vakarienė, šokiai,

ir laimėjimai. Dovanos laimėjo:

Eleonoros Grigaliūnienės kera-

mikos vazą — Petras Pranys,

Janinos Šukienės paveikslą —

Jonas Šturila, Jono Gaigalo žva-

kę — Shirley Grant, butelį šam-

pano — Vytautas Pažemėnas ir J.

Fraser keptą pyragą — Jack

Paulson.

Šokiuose atsilankė keletas lie-

tuvių iš toliau. Buvo malonu ma-

tyti Virginiją ir Anatolij Butus

iš Seattle, Wash., Vidą Tamošiū-

nį iš Rochester, N. Y., ir Dalią

Aleksienę iš Čikagos. Taip pat

dalyvavo Bostoniškiš Rimas Ga-

velis, kuris San Francisco atlie-

ka karinę tarnybą.

Saliomonai Meksikoje

Rita ir Vytautas Saliomonai

praleido dvi malonas savaites

gegužės mėn. pradžioje prie jū-

ros Mazatlan, Mexico. Prieš iš-

vykstant atostogoms jie skrido

į Phoenix, Arizona, kur Vytau-

tas dalyvavo American Assoc. of

Mechanical Engineers suvažiavi-

me. (D. J.)

CICERO

Giltinėle skina vieną lietuvį

po kito. Išsipirkimo nebuvo ir

nebus.

Romualdas Nartonis, ilgame-

tis Cicero gyventojas, buvo veik-

lės vietos lietuvių gyvenime, kol

nelemta liga prispūdė ir amži-

nai užmigdė. Mirė praėjo ge-

gužės mėn. 26 d. Dukros ir žento

rupešiu pašarvotas Vasaitis -

Butkus koplyčioje, kur susilau-

kė gausių lankytojų, gražių gė-

lių vainikų ir šventų mišių au-

kų. Trečiadienį, gegužės 30 d.

rytą iškilmingai nulydėtas į šv.

Antano parapijos bažnyčia, kur

kun. Dr. A. Juška su padėjėjais

atlaikė iškilmingas apeigas ir

po to ilga automobilių eilė nuly-

dėjo į Lietuvių šv. Kazimiero

kapines, kur buvo palaidotas nuo-

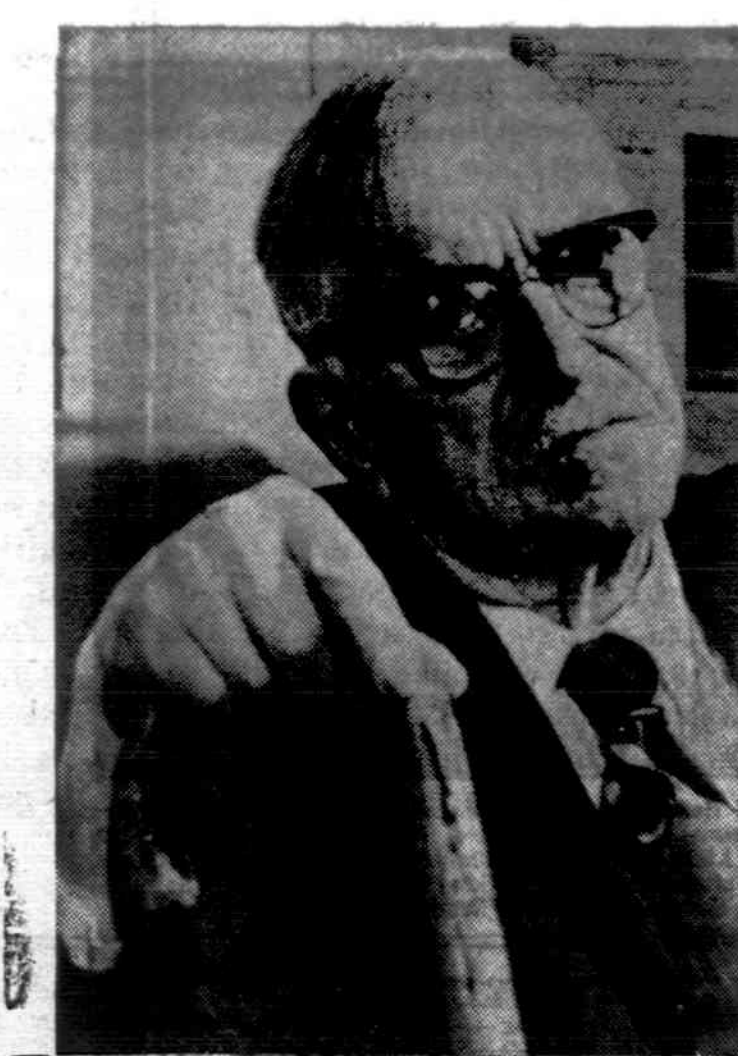
savame sklype šalia ankščiau

mirusios savo žmonos.

Paskutinį žodį tarė laidojimų

direktorius P. Butkus, padėkoda-

mas visiems paldydams už už-

Jei komunistai laimėtų valdžią Amerikoje, svarbią vietą užimtų ir

Earl Browder, kuris ilgą laiką vadovavo Amerikos komunistų parti-

jai. Dabar jis pensininkas, 82 m. ir gyvena Princeton, N. J.

nam, tad iki pasimatymo atei-

nantį trečiadienį, Liberty svetai-

neje. K. P. Deveikis

Šachmatai

Lietuvių Šachmatų Klubas

Lietuviai šachmatininkai jau

kelinti metai vieną kartą savai-

tėje — penktadieniais, renka-

si Jaunimo Centre, Chicagoje

draugiškiems žaidimams savų

jų tarpe. Klubas šiuo metu tu-

ri apie 40 aktyvių narių mėgė-

jų. Čia renkami žinomi, patyrę

mišų garsūs šachmatininkai:

Povilas Tautvaiša, Kazys Jakš-

tas, Aleksandras Zujus, Ričar-

das Estka, Kazys Jankauskas,

Vladas Karpuška, Pranas ir sū-

nus Almis Šalkauskai, Kazys

Ramas, Zigmąs Dailidka, Me-

čys Bružas ir vis dažniau at-

vyksta jaunesni žaidėjai — Al-

gis Litvinas, Romas Fabijonas,

Edmundas Radavičius, Andrius

Slonskis, Napoleonas Bideris,

Vytas Omilijonas, Marcelinas

Rimkus, Viktoras Atkočaitis,

Bakaitis, Albinas Leknickas,

Jonas Laukaitis, Mečys Miku-

taitis, A. Mažauskas, Viktoras

Makiejus, Zigmąs Paulauskas,

Otonas Šroderis, Antanas Zu-

kas, Viktoras Kizlaitis, Rai-

mundas Kunstmanas, Elegijus

Kaminskas, Rimas Bikelius

Rimas Viktoras.

Paskutiniojo sezono klubo

valdybą sudarė: Konstantinas

Valdis, pirminkininkas, Benedik-

tas Jasinskas, sekretorius, Al-

fredas Juška ir Algis Litvinas,

valdybos nariai. Reikia pami-

nėti, kad tas malonus žaidimas

kasmet plečiasi ir gvyėja lietu-

vių tarpe. Lietuvių klubas, pas-

kutiniuose dviejuose metuose,

dalyvaudamas rungtyne su ki-

tais amerikiečių klubais, lai-

mėjo antrą vietą. Tikėjomės

gauti pirmą vietą ir mažai trū-

kio iki pirmos laimėjimo. Kitam

sezonui, kuris prasidės atei-

nantį rudenį, reikės mūsų klub-

ui daugiau pasiryžti. Narys

SUSIRINKIMŲ

PRANEŠIMAI

— Joniškio, Lėdarybės ir Kul-

tūros klubo svarbus priemtinis na-

Pataria prašyti paleisti Kudirką

Birželio mėn. 18 — 26 d. d. Amerikos Jungtinės V-se lankysis Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretorius Brežnevas ir tarsi su prezidentu Nixonu prekybos ir politiniais klausimais.

Lietuviai nepraleiskime šito įvykio, neįsiskandami Sino Kudirkos išlaisvinimo klausimo. Kreipkimės į prezidentą Nixoną, kad jis su Brežnevu pasitarimų proga, išreikšiant paletisti iš kalėjimo Sino Kudirką ir kad būtų jam suteiktos teisės su visa šeima išemigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes.

Tam reikalui yra būtina, kad lietuvių organizacijos, jaunimo sambūriai, lietuvių respublikonų ir demokratų partijų žmonės skubiai organizuotų komitetus, kurie rašytų prezidentui Nixonui laiškus. Miestuose, kur lankysis Brežnevas, kad būtų suruoštos demonstracijos, kuriose dalyvautų ir iš tolimiausių apylinkių lietuvių.

Lietuvių respublikonų federacijos ir paskirų jos vienetų žmonės iš savo pusės padarys žygių.

Šioji akcija jau pradėta Cicerio, Ill. ir Čikagoje.

Lietuviai, padėkite savo kenčiančiam broliui!

E. Šumanas
Amer. Lietuvių Respublikonų Federacijos Vicepirmininkas

Vladas Rasčiauskas, American Travel Service Bureau savininkas, Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų metinio banketo metu įteikė jaunai ir gabiai studentei Nijolei Sparkytei stipendiją mokslui eiti. Kairėje stovi dabartinis Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas Petras Vilkelis. Banketo metu jauniems lietuviams studentams buvo įteiktos kitos stipendijos. Tais reikais dabartiniu metu daugiausia rūpinasi Bruno Gramontas.

Inžinierių ir Architektų suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos, Atlanto pakraščio Skyrių valdybų ir Centro Valdybos suvažiavimas įvyksta 1973 m. birželio 9 d. 11 val. New Yorko Kultūros Zidinyje. Suvažiavime dalyvauja: Centro Valdyba, Boston, New Yorko, Philadelphijos ir Washingtono Skyrių Valdybos.

Ten pat 7 v. v. įvyks ALIAS New Yorko Skyriaus susirinkimas. Į susirinkimą kviečiami visi lietuvių inžinieriai ir architektai nors ir ne Skyriaus nariai, tačiau norėtų būti nariais.

Po susirinkimo įvyksta po būvis visų dalyvių.

A. M.

KAS BŪTŲ JEI SUGESTŲ 1 ATOMINĖ JĖGAINĖ

Ralph Nader, pagarsėjęs visuomenės reikalų gynėjas, kreipėsi į federalinį teismą Washingtone, prašydamas uždrausti 20 atominių jėgainių, iš kurių 6 yra pastatytos Illinoiso pietiniame gale arčiau Chicago. Skunde kaltinama Atominės Energijos Komisija (AEC) leidusi toms jėgainėms veikti neįrengus visiškai saugios vėdinimo sistemos.

Arčiausiai Chicago yra jėgainės prie Morris, Cordova, Dresden ir South Haven. Vien tik Dresdeno ir Quad Cities jėgainės pagamina Edison sistemos trečdali keturiolikos milijonų kilovattų elektros.

Skunde teismui sakoma, kad neįrengus efektingos atominių krosnių vėdinimo sistemos yra AEC nuostatų laužymas, dėlto jėgainės privalo būti uždarytos, kol visos, atsargumo priemonės bus įrengtos.

Branduolinių reaktoriui vėdinti visą laiką per jį yra leidžiama galinga šalto vandens srovė. Jei nors vienas tų vamzdžių, per kuriuos vanduo srovina, pagestų ir uranijus pradegintų sau išėjimą iš reaktoriaus, tai oran iškiltų radioaktyvūs debesys. Kiekvienoje 20 atominių jėgainių, kaip skunde nurodoma, yra radiacijos kelis tūkstančius kartų daugiau negu buvo į Hiroshimą numestojė bombos.

Jei tik 5 nuosimčiai reaktoriuose esančios radiacijos išsiveržtų į orą, būtų apkirsta 150,000 ketvirtainių mylių aplinkui ir pridarytų iki 7 milijonų dolerių medžiaginių nuostolių ir tūkstančių žmonių gyvybių.

CTA konduktoriams vėl pakeltos algos

Chicago Transito Administracija (CTA) juo giliau grįžta į skolas, juo aukščiau savo tarnautojams kelia algas. Praeitą antradienį algos pakeltos dar po 15% centų valandai. CTA turi 12,000 tarnautojų, kuriems labai neseniai — kovo 4 dieną algos buvo pakeltos po 4 centus valandai.

Dabar visi 5,200 CTA autobusų šoferiai gaus po \$5.63 valandai, o traukinėlių motoristai po \$5.49. Paskutinis pakėlimas padidina CTA išlaidas apie \$3,875,000 metams.

Chicago transito tarnautojų algos skaitomos aukščiausiomis visoje Amerikoje.

TRUMPAI

— Leonardui Šimūčiui pagerbti komiteto posėdis šaukiamas š. m. birželio 5 d. 7-30 val. vak. antradienį. Alto patalpose. Dalyvaujancios organizacijos atstovai prašomi atvykti punktualiai ir gražinti išplatintų biuletenų vokus ir pinigų. Atskiri pranešimai nebus siuntinėjami. Vykdomasis prezidiumas

— Joseph Janulis išrinktas Willow Springs miestelio patikėtinu ir paskirtas policijos komisieriu. Jis yra gimęs ir augęs Brighton Parko apylinkėse, kur ir dabar gyvena jo senelis Juozas. Tėvai gyvena Gage Parko apyl.

— Seselė M. Rosanne, Maria aukšt. mokyklos meno direktorė, pakviesta teisėjų komisijos pirmininke vertinti meno darbus metinėje parodoje birželio 16—17 d. 63-čios ir Kedzie Ave. apylinkėse. Parodą globoja Lawn Prekybos Rūmai, dalyvaus apie 120, daugumoje jaunų meno mėgėjų.

— Edvardas L. Bubnys, Antanas Dabrovolskis, Danielius Pilipauskas ir Ignas Labanauskas iš Marquette Parko yra Illinoiso Technologijos instituto baigiamojo kurso garbės studentai. E. L. Bubnys yra įtrauktas į Amerikos studentų almanachą.

— Phillip J. Stasiukaitis iš Marquette Parko apylinkės baigė industrijos vadovavimo studijas bakalauro laipsniu Purdue universitete.

— Amy Chakonaite iš Bogan aukšt. mokyklos gavo premiją iš Chicago Motor klubo už konkursinį rašinį apie vairavimo ir judėjimo saugumą.

— Carol Juozaitytė iš Gage Parko apylinkės gavo stipendiją žurnalistinio studijoms North Illinois universitete.

— Maikė Pačiūis iš Bogan aukšt. mokyklos laimėjo 1-mą vietą miesto jaunųjų golfininkų turnyre. Dave Sanavaitis iš Gage Parko gavo bronzos medalių už pasuotes beisbole. Dave Skinkis yra minimas geru žaidėju jaunųjų beisbolo komandoje Indians Ridge apylinkėse.

— Cicero Lietuvių respublikonų partijos susirinkimas įvyks š. m. birželio 6 d. 7 val. vak. respublikonų salėje, 5146 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Pranešimą iš respublikonų etninių grupių ir lietuvių resp. federacijos suvažiavimų padarys E. Šumanas. Federacijos ir Cicero liet. respublikonų partijos vicepirmininkas. Taip pat jis informuos apie pradėtą akciją Sino Kudirkos gelbėjimo reikalui, ryšium su Brežnevo vizitu JAV. Nariai su svečiais prašomi gausiai dalyvauti. B. M.

— A. Stankaus žmona Konstanacija turėjo skaudžią nelaimę: krisdama nuo laiptų ji sušilaužė peties kaulą ir buvo nuvežta į Sv. Kryžiaus ligoninę, kur kaulas buvo sutvarstytas ir išleista važiuoti namo, nes ligoninėje nėra vietos. Dabar ligoninė yra namie daktaro Strimailio priežiūroje ir globoje.

Draugės ir draugai, kurių į apsiąlti turi, malonėkite ligonę aplankyti.

Taip pat yra susirgęs A. Stankaus, kurį žmona prižiūri, bet vyrai visuomet sunkumus daugiau perneša. Jų adresas yra: 7229 So. Fairfield, Linkiu višiams gražios sveikatos ir gražaus gyvenimo. M. Tiškevičienė

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
DIE SETTERS
Experienced men needed for our Metal job shop. Day shift to set-up blanking, forming and progressive dies with air to roll feeds. Company benefits include profit sharing. PARKVIEW METAL PRODUCTS 4923 W. ARMITAGE An Equal Opportunity Employer

PLANT ELECTRICIAN
New brass mill facility located in Alsip offers an opportunity to an experienced plant electrician to handle all phases of plant maintenance. Excellent wages and benefits, year round employment. Immediate employment available. 685-0600, Ext. 247.

TAILOR — BUSHLMEN — PRESSER
Men's Clothing large Wholesale Plant Pleasant working conditions. Call Mr. BARSENTI TA 9-4700

HELP WANTED EXPERIENCED
Polisher and buffer. SPANJER BROS. 1160 N. HOWE ST. MO 4-2900

TOOL AND DIE MAKER
For day shift. Good working conditions. Paid vacations and other benefits. 1637 N. LOWE 252-0060

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
SECRETARY
In Communication Co. seeks exp. Sec'y with good typing and shorthand. This is a permanent position. In Loop office. 782-6934

FILE CLERK
Dependable, with 1-3 years general office or file experience. Excellent benefits, package and working conditions. Michigan Ave. location. Call Mr. YORK. 922-3530

VIREJO PADEJEJA
Patikima, 6 dienas savaitėje. Amžius neribojamas. Maloni darbo aplinka. Cia kalbama lietuviskai. COUNTRY COUSIN 14601 So. LAGRANGE RD. ORLAND PARK, ILL.

SECRETARY
Small loop office. Secretarial and general office. Some lite bookkeeping. Will train if necessary. Salary open. 782-0915

HOUSE KEEPER
General house keeping, light cooking, own room, bath, TV.. Lake Shore Drive. Some English necessary. Call 922-1833

DENISE ELLEN WACKER

Denise Wacker, dukte Angelos Wacker ir velionio Earl Wacker, dalyvaus Gintaro Balijue š. m. birželio 24 d. Balius ruošiamas Cikagos Lietuvių Moterų Klubo Olympia Fields Country Club patalpose. Josios motina Angela Baltutytė Wacker yra CLM klubo narė. Jos teta p. Konstanacija Baltutytė Hofer ir tetos: Ona Biezienė ir Emily Eudeikienė taip pat priklauso klubui. Panelė Wacker baigs Lourdes gimnaziją, kur mokosi Anglijos Sociologijos. Denise mėgstia siūti. Ji padeda motinai ir tetai vestuvinių drabužių krautuveje.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavinui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavinui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY — Tel. 555-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

MŪRINIS 3 BUTAI
— 2 po 6 ir vienas 4 kambarių. Centralinis šildymas. 30 pėdų sklypas. 2 auto garažas. Dideli butai. Modernūs įrengimai. Geriausiajį Brighton Parko vietoje. \$36,500.
SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur
FLORIDOJ — ST. PETERSBURG
IR APYLINKĖSE
Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, FL 33706 Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Lėkrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

♦ Chicago Lietuvių Taryba ir Marquette Parko LB Apylinkės Valdyba birželio mėn. 15 d. 7 val. vak., Jaunimo Centre, rengia birželio baidijų įvykių — didžiųjų trėminių minėjimą. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas, Tarybos vykd. sekretorius p. Alvydas Jonikas. Programą prie paminklo ir salėje išpildys Pedagoginio Lit. Instituto studentai, Aukšt. Lit. mokyklos mokiniai ir Jaunimo Centro choras, vad. Fausto Strolis.
Be to, birželio 16—18 d. d. Marquette Parko parapijos salėje ruošiamas genocido paroda.
Lietuviškoji visuomenė kviečiama minėjime ir parodoje kuo skaitlingiausiai dalyvauti. (Pr.)

♦ Dėmesio! Pirmasis išpardavimas su 30 ir 40% nuolaidos įvairiems gražiųjų kailių paltams ir puošmenoms. Atsilankykite dar prieš atostogas, kai yra pigiausias kainos už geriausius kailius. Šeštadienį, birželio 9 d. atdara nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., sekmadienį nuo 11 val. iki 6 val. vak. ir pirmadienį, birželio 11 d., nuo 9 ryto iki 8 val. vak.

Norman Buršteinas,
2-me aukšte
185 No. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601. Tel. 263-5826

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ugų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visų lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje.
Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiama parama aukomis, bet ir kiekvienam laikraščio brangiausią dovaną — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir lankyseną, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruomenes bei visiemis naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiais. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.

Chicago. priemonės: užsienio ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusė metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusė metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsieniuose — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

Siunčiu dol.

- ☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriamam naujam skaitytojui.
- ☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovaną progą.
- ☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.
- ☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JUNE 4, 1973